

Beeldvormende bijeenkomst Papendrecht

Voorstel

Openbaar

Vergadering van 16 november 2023

Zaaknummer: 2023-0152496

D. Verplichte participatie onder de Omgevingswet

Bevoegde portefeuillehouder: Arjan Kosten

Betrokken portefeuillehouder(s): Arno Janssen;

Gevraagd besluit

1. Als gevallen waarbij participatie verplicht, is ten behoeve van vergunningen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten, aan te wijzen: initiatieven gelegen op de beeldbepalende locaties zoals aangegeven op de kaart 'Beeldbepalende locaties gemeente Papendrecht' d.d. 22 september 2023 (conform bijlage 1);
2. De lijst met uitzonderingsgevallen voor verplichte participatie, als bedoeld in bijlage 2, vast te stellen;
3. De lijst met gevallen voor verplichte participatie vastgesteld door de gemeenteraad op 27 januari 2022 in te trekken;
4. Jaarlijks deze werkwijze te evalueren.

Inhoud

Inleiding

Participatie is een belangrijke pijler onder de Omgevingswet (hierna: Ow). Tegelijkertijd is participatie in veel gevallen niet verplicht. De essentie van de Ow is dat de initiatiefnemer zelf meer verantwoordelijkheid krijgt in het proces en daarmee ook de wijze of en waarop hij/ zij participatie toepast. In de kern is participatie het zo vroeg mogelijk betrekken van partijen voorafgaand aan het formele besluitvormingsproces. Het gaat er om op zoek te gaan naar belangen die spelen, met elkaar in gesprek te gaan over de argumenten waarom de een voor is en de ander tegen, of en hoe een plan eventueel aangepast kan worden om tegemoet te komen aan belangen van anderen. Participatie is daarmee meer dan de formele momenten waarop alle partijen zienswijzen kunnen indienen.

Participatie is echter niet dat iedereen het ermee eens moet zijn. Participatie is dus geen garantie dat bezwaren worden voorkomen in de formele besluitvormingsprocedure. Tenslotte regelt de wet niet hoe participatie moet plaatsvinden: het is vormvrij.

Zoals gezegd is participatie in veel gevallen niet verplicht. De raad kan bij vergunningen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten gevallen aanwijzen waarbij participatie wel verplicht is. In dit voorstel gaan we in op die gevallen dat participatie verplicht is.

Op grond van de Ow is het college van burgemeester en wethouders bevoegd om omgevingsvergunningen te verlenen. Aanvragen omgevingsvergunning worden getoetst aan het omgevingsplan. Is een aanvraag omgevingsvergunning in strijd met het omgevingsplan dan heeft het college de mogelijkheid af te wijken van het omgevingsplan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (hierna: BOPA). Voor dergelijke gevallen kan de gemeenteraad participatie verplicht stellen. Heeft de gemeenteraad gevallen aangewezen dan is de initiatiefnemer verplicht om het gesprek met de omgeving aan te gaan en aan te geven wat met de resultaten is gedaan. Heeft de aanvrager niet aan participatie gedaan, dan kan de aanvraag buiten behandeling worden gelaten. Voor een technische uitleg van verplichte

participatie is een notitie opgesteld die als bijlage 3 is opgenomen bij dit voorstel. Deze bijlage handelt vooral over het bindend adviesrecht maar er wordt ook ingegaan op participatie.

Op 27 januari 2022 heeft de toenmalige gemeenteraad een lijst vastgesteld met gevallen waarvoor participatie verplicht is. Deze lijst is echter te globaal. Precisering van deze lijst is dan ook gewenst. Hiertoe dient dit voorstel. Voor het bepalen van de gevallen waarbij verplichte participatie aan de orde is, is gebruik gemaakt van de kaart 'Beeldbepalende locaties gemeente Papendrecht' d.d. 22 september 2023 en de daarbij behorende lijst met uitzonderingsgevallen, welke ook is gebruikt bij het voorstel voor het bindend adviesrecht.

Beoogd effect

Nadere precisering van de gevallen waarin de raad participatie verplicht wil stellen bij BOPA's.

Argumenten

1.1 Participatie is een belangrijke pijler onder de Omgevingswet

De gemeenteraad kan gevallen van activiteiten aanwijzen waarin participatie van en overleg met derden verplicht is voordat een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een BOPA kan worden ingediend (artikel 16.55 lid 7 Ow). Dit artikellid is bedoeld om burgerparticipatie sterker te verankeren bij de versnelde vergunningverlening en hiermee de balans van beschermen en benutten van de fysieke leefomgeving beter te waarborgen. In alle overige gevallen is participatie niet verplicht. Uiteraard wordt vanuit de gemeente participatie ook in die gevallen gestimuleerd. Hoewel de raad heeft hier verder geen directe invloed heeft op het op de vergunningverlening - immers het college is daartoe bevoegd gezag - wordt zo wel meer dan in andere gevallen verzekerd dat de omgeving wordt betrokken bij de ontwikkeling van het initiatief.

Voorgesteld wordt om voor de gevallen waarbij participatie verplicht is aan te sluiten bij de gevallen waarbij de raad bindend advies wil geven. Immers deze gevallen betreffen initiatieven op beeldbepalende locaties waarbij betrokkenheid van omwonenden en derden belangrijk is.

2.2 Door kleinere initiatieven uit te sluiten in de door de raad aangewezen locaties wordt minder druk gelegd op aanvrager.

In het reeds vastgestelde raadsbesluit verplichte participatie was al opgenomen dat verplichte participatie slechts behoefde plaats te vinden bij grootschalige initiatieven, zoals woningbouw van meer dan 20 woningen. In de lijst met uitzonderingen op verplichte participatie is daarom wederom woningbouw tot 20 woningen opgenomen. Zonneparken die kleiner zijn dan 10 hectare kunnen ook gezien worden als kleine ontwikkeling. Daarom wordt voorgesteld participatie alleen verplicht te stellen voor zonneparken van 10 hectare of meer.

Bij de uitzonderingen is een vertaling van de huidige kruimelgevallenlijst ingevolge artikel 4 van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht (hierna: Bor) opgenomen. Dit artikel komt met de inwerkingtreding van de Ow te vervallen. Dit betekent dat voor alle buitenplanse afwijkingen een BOPA noodzakelijk is. Wanneer de gemeenteraad akkoord gaat met het aanwijzen van locaties waarvoor verplichte participatie van toepassing is, betekent dit ook dat dit geldt voor die gevallen die nu onder het huidige recht vallen onder de kruimelgevallen lijst. Dit heeft tot gevolg dat ook aanvragers van deze kleine initiatieven (waarbij gedacht moet worden aan dakkapellen, aanbouwen, uitbouwen etc.) verplicht moeten participeren en aan verslaglegging hiervan moeten doen. Dit staat niet in verhouding met de impact van het initiatief. Uiteraard zal een geschikt niveau van participatie wel door de gemeente worden gestimuleerd.

De lijst met uitzonderingen is opgenomen in bijlage 2.

3.1 Dit nieuwe besluit preciseert en vervangt het besluit van 27 januari 2022 voor verplichte participatie

Zoals aangegeven in de inleiding is gebleken dat het besluit van 27 januari 2022 precisering behoeft. Het onderhavige besluit beoogt hierin te voorzien.

4.1 Evaluatie is belangrijk voor actueel en dynamisch beleid

Een van de belangrijkste aspecten van de Ow is dat de besluitdocumenten niet statisch zijn. Het is belangrijk het opgestelde beleid te monitoren, te evalueren en indien nodig aan te passen. Daarom wordt voorgesteld een jaar na inwerkingtreding van de Ow te bezien of het werken met de kaart en het uitsluiten van de kleine initiatieven voldoet aan de verwachtingen.

Kanttekeningen

1.1 Ook bij verplichte participatie kunnen weinig inhoudelijk eisen aan het niveau van participatie worden gesteld

Alleen als initiatiefnemer bij deze verplichte participatiegevallen niet heeft geparticipeerd, of zo minimaal dat dit geen participatie meer kan worden genoemd, dan kan het college van burgemeester en wethouders de aanvraag buiten behandeling laten. Het college van burgemeester en wethouders moet de aanvrager dan wel in de gelegenheid stellen om het gebrek te herstellen (artikel 4:5, eerste lid, Algemene wet bestuursrecht). Dit betekent dat als minimaal is geparticipeerd er wordt voldaan aan de indieningsvereisten. De raad kan verder geen eisen stellen aan de inhoud dan wel het niveau van de participatie.

Financiën

Met dit voorstel zijn financiën gemeoid.

Uitvoering

Het besluit tot verplichte participatie zal na vaststelling door de gemeenteraad worden gepubliceerd op de landelijke site www.overheid.nl. Daarnaast zal de vaststelling van het het besluit worden gepubliceerd in Het Kontakt/ De Klaroen en op de gemeentelijke website. Na een jaar zal evaluatie plaatsvinden en indien nodig zal het besluit worden aangepast.

Communicatie & participatie

Zie uitvoering. Op de gemeentelijke website wordt steeds meer praktische informatie over de Omgevingswet opgenomen zodat inwoners en bedrijven weten wat van hen wordt verwacht. Overigens is de verwachting dat de informatie en de hoeveelheid wijzigingen als gevolg van de Ow zodanig groot zijn dat naast het vullen van de website is gekozen voor de menselijke maat. Dit betekent dat er een aparte spreekkamer wordt ingericht waarin spreekuren worden gehouden en mensen op afspraak langs kunnen komen om uitleg en hulp te krijgen van de gemeentelijke vakspecialisten met betrekking tot de fysieke leefomgeving.

Duurzaamheid & ecologie

Niet van toepassing.

ICT

(Principe)aanvragen omgevingsvergunning worden via het digitale systeem ingevoerd en afgehandeld. Het afgesproken werkproces is ICT proof. Voorts is door middel van het houden van spreekuren voorzien in de mogelijkheid om aanvrager te helpen om een aanvraag ook daadwerkelijk digitaal in te dienen. Bij gevallen van verplichte participatie is participatie een indieningsvereiste. Gegevens over de gevoerde participatie moeten bij het indienen van de aanvraag in het DSO worden ingevuld.

Alle relevante stukken zijn voor u ter inzage gelegd.

Burgemeester en wethouders van Papendrecht,

Bijlagen

-
1. Bijlage 1 Overzicht beeldbepalende locaties na 21092023 versie 31102023
 2. Bijlage 2 Lijst gevallen voor uitsluiting bindend advies en verplichte participatie.docx
 3. Bijlage 3 tech uitleg (on)mogelijkheden adviesrecht en verpl participatie.docx

